

TRƯỜNG CHUYÊN, LỚP CHUYÊN Ở CẤP HỌC TRUNG HỌC PHỔ THÔNG VÀ CÔNG TÁC BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI Ở CẤP HỌC TRUNG HỌC CƠ SỞ KHÔNG THỂ THIẾU TRONG ĐỔI MỚI GIÁO DỤC

VÕ DOÃN DUẬN

Trường THCS Xuân Ninh, huyện Quảng Ninh

Công tác tổ chức trường chuyên, lớp chuyên (lớp chọn) đối với cấp học trung học phổ thông (THPT) và công tác bồi dưỡng học sinh giỏi (HSG) ở cấp học trung học cơ sở (THCS) là một yêu cầu thực tế và một nhiệm vụ quan trọng của một nhà trường nói riêng và của cả một nền giáo dục nói chung. Nếu không có trường chuyên, lớp chọn đối với cấp học THPT và công tác bồi dưỡng HSG của cấp học THCS, thì công tác bồi dưỡng nhân tài, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao sẽ không được quan tâm chú trọng và nhân tài sẽ bị mai một không được phát huy. Tuy nhiên để công tác tổ chức trường chuyên, lớp chọn và công tác bồi dưỡng HSG có hiệu quả và thực chất, thì đây là vấn đề khó cần phải có nhận thức đúng đắn và có văn bản chỉ đạo thống nhất từ Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) và sự đồng thuận của xã hội. Hiện tại công tác tổ chức trường chuyên, lớp chọn và công tác bồi dưỡng HSG đã ít nhiều chạy theo thành tích và bị chi phối của cơ chế thị trường, nên chỉ tập trung cho các em để đạt được kết quả này kia mà không chú trọng đến giáo dục thực sự theo năng khiếu và tài năng thực chất của các em, đó là sai lầm lớn nhất hiện nay.

Mặt khác, công tác tổ chức dạy học ở trường chuyên, lớp chọn và công tác bồi dưỡng HSG hiện nay còn chạy theo nhu cầu của thị trường, chạy đua theo nhu cầu của người giàu, người có địa vị trong xã hội và cả sự ganh đua



Lễ tuyên dương các giáo viên trong công tác bồi dưỡng học sinh giỏi của huyện Quảng Ninh năm học 2018-2019

Ảnh: **V.D.D**

của phụ huynh, chứ chưa hẳn là chọn lọc những tinh hoa, tài năng thực sự để bồi dưỡng. Phụ huynh ai cũng tìm mọi cách để muốn con mình vào học được trường chuyên, lớp chọn mặc dù con em mình không phải giỏi. Vì vậy đội ngũ giáo viên dạy chuyên, đặc biệt là Ban giám hiệu nhà trường phải chịu một áp lực cũng không nhỏ trong quá trình thực hiện nhiệm vụ. Nếu đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên không có tâm... thì việc phát hiện, chọn lọc những tinh hoa, những tài năng, những HSG sẽ không thực chất.

Muốn đào tạo tinh hoa tài năng thì trước hết phải đào tạo chất lượng toàn diện, có được chất lượng toàn diện thực chất, sau đó là chất lọc tinh hoa, năng khiếu, tài năng đặc biệt của các em để bồi dưỡng. Trường chuyên, lớp chọn phải làm thế nào để thu hút được các em HSG

thực chất. Làm thế nào để tất cả con em các gia đình thu nhập thấp, hộ nghèo mà có con em học giỏi, tài năng thực sự đều được vào học và thụ hưởng nền giáo dục chất lượng cao. Mục tiêu quan trọng nhất của các trường chuyên, lớp chọn, công tác bồi dưỡng HSG là giúp học sinh phát huy được năng lực, tài năng vốn có của mình mà không bị mai một. Đồng thời giúp các em có kỹ năng sống, tự lập để trưởng thành và định hướng nghề nghiệp một cách phù hợp nhất trong tương lai, đó mới là nhiệm vụ cốt lõi của trường chuyên, lớp chọn. Vì vậy phải có cơ chế quản lý, phải có tiêu chí, tiêu chuẩn cụ thể, có chế độ đãi ngộ cho đội ngũ thầy cô giáo được chọn làm nhiệm vụ đặc biệt này và có chế độ ưu tiên hỗ trợ cho những học sinh được chọn vào học trong trường chuyên, lớp chọn và phải có các văn bản chỉ đạo thống nhất của Bộ GD&ĐT. Đội ngũ làm công tác dạy chuyên, dạy bồi dưỡng HSG phải có tâm, có tầm, say sưa, đam mê với công việc, thực sự thương yêu học sinh. Phải thường xuyên đổi mới phương pháp dạy học theo hướng “Dạy cái học sinh cần, chứ không phải dạy cái thầy có”, thường xuyên cập nhật kiến thức mới, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện là một vấn đề cấp thiết hiện nay được cả xã hội và toàn ngành giáo dục đặc biệt quan tâm. Để góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện thì công tác bồi dưỡng HSG có vai trò rất quan trọng. Bồi dưỡng học sinh giỏi là bước đi đầu tiên để đào tạo nhân tài cho đất nước và là nhiệm vụ quan trọng của ngành giáo dục nói chung và nhà trường nói riêng. Bồi dưỡng HSG ở bậc THCS là một quá trình mang tính khoa học, nghiêm túc, không thể chỉ một vài tháng thực hiện có hiệu quả, mà phải có tính chiến lược dài hơi trong suốt cả bốn năm học.

Trong những năm học vừa qua, công tác bồi dưỡng HSG ở Trường THCS Xuân Ninh đã trở thành phong trào thi đua sôi nổi trong

đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên. Trong giai đoạn 2015-2020, năm học nào trường cũng có nhiều giáo viên và học sinh đạt thành tích cao trong giảng dạy và trong học tập, cụ thể: Năm học 2015-2016: Đồng đội HSG cấp huyện khối 9 xếp thứ nhất, khối 6, 7, 8 xếp thứ nhì; Thi học sinh giỏi Quốc gia Casio 01 em đạt giải ba, IOE 01 em đạt giải ba. Năm học 2016-2017: Đồng đội HSG cấp huyện khối 9 xếp thứ nhất, khối 6, 7, 8 xếp thứ nhì; Thi học sinh giỏi Quốc gia đạt 06 giải. Năm học 2017-2018: Đồng đội HSG cấp huyện khối 9 xếp thứ nhì, khối 6, 7, 8 xếp thứ nhì. Năm học 2018-2019: Đồng đội HSG cấp huyện khối 9 xếp thứ nhất, khối 6, 7, 8 xếp thứ nhì. Năm học 2019-2020: Đồng đội HSG cấp huyện khối 9 xếp thứ nhất, 8 xếp thứ nhì... Đây là thế mạnh, là kết quả tất yếu của một đội ngũ nhiệt tình, tâm huyết với nghề nghiệp, thương yêu học sinh. Đội ngũ thầy cô giáo ở đây luôn được học sinh mến phục, tin yêu, được các bậc phụ huynh đồng thuận, tin tưởng, cấp ủy và chính quyền địa phương quan tâm. Trường THCS Xuân Ninh hiện nay thực sự là địa chỉ tin cậy về chất lượng HSG, học sinh đạt thành tích cao, xứng đáng với trường trọng điểm chất lượng cao mà ngành giáo dục huyện Quảng Ninh và huyện nhà đặt niềm tin. Sau hơn 60 năm phấn đấu, Trường THCS Xuân Ninh ngày càng trưởng thành, khẳng định vị thế về chất lượng giáo dục toàn diện nói chung và chất lượng HSG nói riêng.

Kết quả HSG thể hiện qua các kỳ thi HSG quốc tế đã khẳng định tính ưu việt của nền GD&ĐT của một quốc gia, kết quả HSG trong các kỳ thi HSG quốc gia là khẳng định chất lượng GD&ĐT của một tỉnh và kết quả HSG trong các kỳ thi HSG cấp tỉnh, cấp huyện là khẳng định “Thương hiệu” của một nhà trường. Để có kết quả đó chỉ có trường chuyên, lớp chọn đối với cấp học THPT và công tác bồi dưỡng HSG ở cấp học THCS mới có được ■